

Приложение 1

АРГУМЕНТАЦИЯ НА ТАВАНИТЕ НА ПРИХОДИТЕ ПО ТИПОВЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ РАЗМЕРА НА ЦЕЛЕВИТЕ ВНОСКИ

1. АЕЦ Козлодуй ЕАД

Съгласно Заявление на централата до КЕВР с входящ номер Е-14-24-5 от 31 март 2022 г., поискана за утвърждаване цена на произведената електроенергия е **63,82 лв./MWh**.

За сравнение, утвърдената цена за предходния ценови период с решение на КЕВР Ц-27 от 01 юли 2021 г. е **55,01 лв./MWh**.

В тази връзка, при разчетени за производство и реализация 15,531,042MWh нетна електрическа енергия, централата е претендирала:

- Променливи разходи в размер на 226,231 хил.лв., в т.ч. разходи за гориво за производство 118,523 хил.лв.; разходи за консумативи 1,628 хил.лв.; други разходи 2,000 хил.лв. (доминира таксата за водоползване 1,950 хил.лв.) и отчисления за двата фонда (фонда за радиоактивните отпадъци и фонда за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения) в общ размер на 104,080 хил.лв.;
- Условно постоянни разходи в размер на 700,945 хил.лв., в т.ч. разходи за заплати 166,210 хил.лв.; разходи за осигурителни вноски 73,621 хил.лв.; разходи за амортизации 204,068 хил.лв.; разходи за ремонти 119,769 хил.лв. и разходи, пряко относими към лицензията – 137,278 хил.лв.;
- Възвръщаемост в размер на 64,062 хил.лв.

Впрочем, централата е заявила и разходи за социални дейност в размер на 27,998 хил.лв., но е пропуснала да ги калкулира в общия размер на условно постоянните разходи (така биха станали общо 728,944 хил.лв.), респективно, претендируемата цена по заявление би била 65,63лв/MWh.

В своето ценово решение Ц-19 от 01 юли 2022 г. **КЕВР** е признала заявената сума за променливи разходи в размер на 226,231 хил.лв., но е утвърдила по-нисък размер на относимите пряко към лицензията разходи (127,806 хил.лв.), аргументирайки завишени разходи, напр. за канцеларски материали, както и по-нисък размер на амортизационните отчисления (174,417 хил.лв. – тази сума впрочем е като сумата за 2021г.), аргументирайки се с изкуствено завишените отчисления в резултат на преоценка на активите. Потвърждавайки и размера на претендираната от централата възвръщаемост, КЕВР аргументира малко по-висока стойност на нетната електрическа енергия – 15,650,833MWh и калкулира цена на електроенергията, произведена от централата в размер на **60,96 лв./MWh**. Именно това е и утвърдената цена на АЕЦ Козлодуй за настоящия ценови период.

Важно е да отбележим, че:

- Отчисленията за двата фонда (за радиоактивните отпадъци и за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения) в общ размер на 104,080 хил.лв. са исторически най-високи от създаването им и напълно покриват средногодишните дългосрочни прогнози за капиталовото натрупване в тези фондове;
- В разчетите са отразени инфлационни очаквания – напр., разходите за труд са разработени с ръст от 11,4% спрямо нивата от базовата 2021 г.

В нашите разчети:

- Потвърждаваме прогнозата на КЕВР за нетна електрическа енергия 15,650,833MWh, в т.ч. 4,993,200MWh за регулирания пазар;
- Приемаме заявления от централата размер на променливите разходи 226,231 хил.лв.;
- Предлагаме да се фиксира като абсолютна стойност общият размер на вноските към двата фонда (фонда за радиоактивните отпадъци и фонда за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения) – 104,080 хил.лв. Припомняме, че това е исторически най-високото ниво, респективно – пазарната конюнктура е ирелевантна на логиката за

капиталообразуване и натрупване в споменатите фондове, както и дейностите, които същите адресират;

- Чувствително увеличаваме общия размер на условно постоянните разходи – до 802,064 хил.лв. (20,8% ръст спрямо утвърдената от КЕВР стойност), в т.ч.:
 - Ръст на разходите за заплати с 35% спрямо базовата 2021г. – до 201,421 хил.лв.;
 - Ръст на разходите за осигурителни вноски с 35% спрямо базовата 2021г. – до 89,218 хил.лв.;
 - Ръст на социалните разходи с 35% спрямо базовата 2021г. – до 33,929 хил.лв. и включването им в разчетите изобщо;
 - Ръст на разходите за ремонти с 25% до 149,711 хил.лв.;
 - Ръст на пряко относимите към лицензията разходи с 20% до 153,367 хил.лв.
- Приемаме заявления от централата размер на сумата за възвръщаемост 64,062 хил.лв.;
- Гарантираният нетен паричен поток (амортизации плюс възвръщаемост) за ценовия период е 238,479 хил.лв.

В **резултат** на горните допускания, цената на електроенергията от АЕЦ Козлодуй е **69,80 лв./MWh**.

При определената с ценовото решение на КЕВР Ц-19 от 01 юли 2022г (стр.10) прогнозна годишна пазарна цена за базов товар за периода 01/07/2022г.-30/06/2023г. в размер на 430,94лв/MWh и отчитайки вноските от **5% към ФСЕС** върху разликата между пазарна цена и определената по-горе цена (69,80 лв./MWh), както и дела на нетната електроенергия, предвидена за реализация през БНЕБ спрямо общо нетната електроенергия, допълнително следва да добавим **12,29 лв./MWh**.

Следователно, рационален праг за тази централа е цена от 82,09 лв./MWh, при която цена напълно се обезпечават:

- адекватната оперативна дейност на централата;
- бюджетираните инвестиционни проекти (с нетен паричен поток от близо **240 млн.лв.**);
- капиталообразуването в двата дългосрочни фонда (за радиоактивните отпадъци и за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения) с годишна вноска от **104 млн.лв.**

2. НЕК ЕАД – ВЕЦ-ове

Съгласно Заявление на НЕК до КЕВР с входящ номер Е-13-01-10 от 31 март 2022г., поискана за утвърждаване цена на произведената електроенергия е **94,64 лв./MWh**.

За сравнение, утвърдената цена за предходния ценови период с решение на КЕВР Ц-27 от 01 юли 2021г. е **83,43 лв./MWh**.

В тази връзка, при разчетени за производство и реализация 3,178,843MWh нетна електрическа енергия, НЕК е претендирала:

- Променливи разходи в размер на 132,932 хил.лв.;
- Условно постоянни разходи в размер на 106,224 хил.лв., залагайки инфлационен ръст от 5,6% спрямо предходния период;
- Възвръщаемост в размер на 61,697 хил.лв.

В своето ценово решение Ц-19 от 01 юли 2022 г., **КЕВР** е коригирала заявената сума за променливи разходи до размер на 89,652 хил.лв., основателно претендирайки разходите за електроенергия на ПАВЕЦ в режим на работа на помпените агрегати. Комисията е утвърдила размер на условно постоянни разходи 106,078 хил.лв. Потвърждавайки и размера на претендираната от централата възвръщаемост, КЕВР калкулира цена на електроенергията, произведена от водноелектрическите централи на НЕК, в размер на **80,98 лв./MWh**. Именно това е и утвърдената цена на НЕК за настоящия ценови период.

В нашите разчети:

- Потвърждаваме прогнозата на КЕВР за нетна електрическа енергия 3,178,843MWh, в т.ч. 2,130,045MWh за свободен пазар;

- Приемаме утвърдения от КЕВР размер на променливите разходи 89,652 хил.лв.;
- Чувствително увеличаваме общия размер на условно постоянните разходи – до 117,184 хил.лв. (16% ръст спрямо утвърдената от КЕВР стойност), в т.ч. над 30% ръст в разходите за възнаграждения, осигуровки и социални дейности;
- Приемаме заявления от НЕК размер на сумата за възвръщаемост 61,697 хил.лв..

В **резултат** на горните допускания, цената на електроенергията от водноелектрическите централи на НЕК е **84,47 лв./MWh**.

При определената с ценовото решение на КЕВР Ц-19 от 01 юли 2022г. (стр.10) прогнозна годишна пазарна цена за базов товар за периода 01/07/2022г.-30/06/2023г. в размер на 430,94 лв./MWh и отчитайки вноските от **5% към ФСЕС** върху разликата между пазарна цена и определената по-горе цена (84,47 лв./MWh), както и дела на нетната електроенергия, предвидена за реализация през БНЕБ спрямо общо нетната електроенергия, допълнително следва да добавим **11,61 лв./MWh**.

Следователно, **рационален праг за водноелектрическите централи на НЕК е цена от 96,08 лв./MWh**, при която цена напълно се обезпечават:

- адекватната оперативна дейност на централите;
- бюджетираните инвестиционни проекти (с нетен паричен поток поне **65 млн.лв.**).

3. Топлоелектроцентрали на лигнитни въглища

а. ТЕЦ Марица изток 2

Съгласно Заявление на централата до КЕВР с входящ номер Е-13-12-4 от 31 март 2022 г., поискана за утвърждаване пълна цена на произведената електроенергия е **299,03 лв./MWh**.

В тази връзка, при разчетени за производство и реализация 7,250,804MWh нетна електрическа енергия, централата е претендирала:

- Променливи разходи в размер на 1,774,876 хил.лв., в т.ч.
 - разходи за гориво за производство 285,349 хил.лв., от които за въглища 281,079 хил.лв. при цена от 01/03/2022 в размер на 87.35 лв./тУГ; за мазут 1,518 хил.лв. при 1100.36 лв./т спрямо 670.90 лв./т за предходния период; за природен газ 2,751 хил.лв. при 1355.38 лв./хнм3;
 - разходи за консумативи 23,708 хил.лв. от които почти 23 млн.лв. за варовик, необходим за дейностите по сероочистка;
 - други разходи като такса за водоползване, разходи за енергия за производствените нужди, депониране на пепелина – общо 4,694 хил.лв.;
 - други разходи – за CO2 квоти – в общ размер 1,460,963 хил.лв., разчетени при средна цена от 78,50 евро/т;
- Условно постоянни разходи в размер на 317,225 хил.лв., в т.ч. разходи за заплати 81,647 хил.лв.; разходи за осигурителни вноски 35,296 хил.лв.; разходи за амортизации 137,649 хил.лв.; разходи за ремонти 29,534 хил.лв. и разходи, пряко относими към лицензията – 32,649 хил.лв.;
- Възвръщаемост в размер на 76,089 хил.лв.

В своето ценово решение Ц-19 от 01 юли 2022г. **КЕВР** е признала значително по-висока от заявената сума за променливи разходи в размер на 2,013,096 хил.лв., като е преизчислила разходите за CO2 квоти през цена на тон 91,30 евро/т, като приетата обща сума за квотите е 1,699,183 хил.лв.

Комисията е имала забележки към относимите пряко към лицензията разходи, както и е утвърдила по-нисък размер на амортизационните отчисления (110,295 хил.лв.), аргументирайки се с изкуствено завишените отчисления в резултат на преоценка на активите. Потвърждавайки и размера на претендираната от централата възвръщаемост, КЕВР калкулира цена на електроенергията, произведена от централата, в размер на **328,11 лв./MWh**. Именно това е и утвърдената цена на ТЕЦ Марица изток 2 за настоящия ценови период.

Важно е да отбележим, че:

- КЕВР е отчела както по-високите цени на въглищата, така и чувствително по-високи цени на CO квотите;
- В разчетите са отразени инфлационни очаквания – напр., разходите за труд са разработени с ръст от 15% спрямо нивата от базовата 2021г., разходите за ремонти отразяват отчетената от НСИ индексация на цените от 9,2% и 15,45% ръст в разходите, относими към лицензията;
- Без отчитане на разходите за CO2 квоти, цената на електроенергията на централата е **93,77 лв./MWh**.

В нашите разчети:

- Потвърждаваме прогнозата на КЕВР за нетна електрическа енергия 7,250,804MWh;
- Приемаме заявления от централата размер на разходите за CO2 квоти 1,460,963 хил.лв., като потвърждаваме, че е адекватно да бъдат разчетени при средна цена от 78,50 евро/т. – отчитаме както нивата до момента, така и опциите за остатъчния период на ценовото решение;
- Предлагаме 20% увеличение на разходите за горива и консумативи, съответно - до 286,203 хил.лв. и 28,644 хил.лв.;
- Чувствително увеличаваме общия размер на условно постоянните разходи – до 325,131 хил.лв. (12,2% ръст спрямо утвърдената от КЕВР стойност), в т.ч.:
 - Ръст на разходите за заплати с 40% спрямо базовата 2021г. – до 99,396 хил.лв.;
 - Ръст на разходите за осигурителни вноски и социални дейности с 40% спрямо базовата 2021г. – до 43,517 хил.лв.;
 - Ръст на разходите за ремонти с 30% до 35,160 хил.лв.;
 - Ръст на пряко относимите към лицензията разходи с 30% до 36,764 хил.лв.
- Приемаме заявления от централата размер на сумата за възвръщаемост 76,089 хил.лв.;
- Гарантираният нетен паричен поток (амортизации плюс възвръщаемост) за ценовия период е 186,384 хил.лв.

В **резултат** на горните допускания, цената на електроенергията от ТЕЦ Марица изток 2 е **300,89 лв./MWh**, от които цената без разходите за CO2 квоти е **99,40 лв./MWh**.

При определената с ценовото решение на КЕВР Ц-19 от 01 юли 2022г (стр.10) прогнозна годишна пазарна цена за базов товар за периода 01/07/2022г.-30/06/2023г. в размер на 430,94лв/MWh и отчитайки вноските от **5% към ФСЕС** върху разликата между пазарна цена и определената по-горе цена (300,89лв/MWh), допълнително следва да добавим **6,50 лв./MWh**.

Следователно, общо цената става 307.40 лв./MWh, като цената без квотите е **105,90 лв./MWh**.

Рационален **праг** за тази централа е цена от **105,90 лв./MWh + разходите за CO2 квоти**, при която цена напълно се обезпечават

- адекватната оперативна дейност на централата;
- бюджетираните инвестиционни проекти (с нетен паричен поток от над **186 млн.лв.**);
- адекватни постъпления за Мини Марица Изток.

б. „Ей И Ес – ЗС Марица Изток 1“ ЕООД и „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД

В своето ценово решение Ц-19 от 01 юли 2022г., **КЕВР** е утвърдила

- нетна електрическа енергия за „Ей И Ес – ЗС Марица Изток 1“ ЕООД – 3,860,000MWh, от които 2,702,000MWh за регулиран пазар;
- нетна електрическа енергия за „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД – 5,060,000MWh, от които 2,985,400MWh за регулиран пазар;
- цена на електрическа енергия за „Ей И Ес – ЗС Марица Изток 1“ ЕООД – 385,07 лв./MWh;
- цена на електрическа енергия за за „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД – 326,32 лв./MWh;
- разходи за CO2 квоти през цена на тон 91,30 евро/т.

В нашите разчети приемаме средна цена от 78,50 евро/т. за CO2 квотите – отчитаме както нивата до момента, така и опциите за остатъчния период на ценовото решение. При аналогична структура и нива на индексации на цени и разходи – за труд, за горива, за консумативи, ремонти и такива, пряко относими към лицензиите, преизчислените от нас пълни цени на електроенергия за двете топлоелектроцентрали са:

- цена на електрическа енергия за „Ей И Ес – 3С Марица Изток 1“ ЕООД – 304,21 лв./MWh;
- цена на електрическа енергия за за „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД – 285,91 лв./MWh;

Отчитайки и ефекта на допълнително изземване на доход през 5% вноски към ФСЕС върху разликата до пазарната цена (технически това става през разчетите с НЕК поради ДДИЕ, но това не компрометира логиката на калкулациите ни) и отделяйки сумите за CO2 квоти, то рационални **прагове** за тези централи са:

- цена от **121,87 лв./MWh + разходите за CO2 квоти** – в случая на „Ей И Ес – 3С Марица Изток 1“ ЕООД;
- цена от **104,64 лв./MWh + разходите за CO2 квоти** – в случая на „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД.

Обобщавайки гореизложеното, за ТЕЦ-овете може да се предложи прагова структура от 125 лв./MWh + разходите за CO2 квоти

4. Производители на електрическа енергия от ВИ без договор за компенсиране с премии

Като се вземе предвид:

- определените от КЕВР **преференциални** цени от 01-07-2022 г., в ценово решение Ц-17 от същата дата, за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници до 5 KWr (най-малките ФЕЦ и съответно най-нерентабилните) – 201,35 лв./MWh, а на тези до 30 KWr в размер на 168,24 лв./MWh;
- постигнатата себестойност на произведената електроенергия за собствени нужди при изградените десетки ФЕЦ от нашите членове с мощност до 1 000 KWr в размер на 65,00 лв./MWh;
- постигнатите цени при търгове за изграждане на ФЕЦ с по-голяма мощност (20 – 50 MWp и повече) на близки до нашата географски ширини в границите на 20,00 евро/ MWh;
- средните пазарни цени на активната енергия на пазара „Ден напред“ у нас и в ЕС в годините след отпадане на преференциите за нови ВЕИ производители, изградени изцяло на пазарен принцип (тези без прова на договор за компенсиране с премии сега) и преди кризата с цените започнала миналата година са били в диапазона 80 – 120 лв./ MWh;
- бизнес плановете за изграждане на нови ВЕИ, предвиждащи средносрочно и дългосрочно цени под 80 евро/ MWh;
- над 30 000 000 KWr заявени нови ВЕИ при необходими три пъти по-малко и то до 2050 г., според моделите и сценариите за енергиен преход и възможности на мрежата за присъединяване, по-малки с един порядък (десет пъти) от заявените;

обоснованият праг за производителите на електрическа енергия от ВИ без договор за компенсиране с премии е 160 лв./MWh. Това е праг, при който има достатъчно стимули за изграждане на нови ВЕИ предвид изложените факти по-горе, толкова повече, че този праг ще действа ограничен период от време.

Източник: КЕВР, БНЕБ, АОБР